HE 41/2025 vp
Toiminnanjohtaja Tapani Veistola
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Täydentävä lausunto
TaV 18.5.2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa sekä eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Täydennän kysymysten perustella vastauksen ed Tynkkysen kysymyksen ympäristövaikutusten arvioinnista näin myös kirjallisesti:

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain muuttamisesta

22 a § Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ja lupamenettelyn yhteensovittaminen

Yva-selostuksen ja lupahakemuksen yhtäaikainen kuuleminen on erittäin ongelmallista. Yva-selostus sisältää yvan tulokset. Yva päättyy vasta siitä ja siitä annetuista lausunnoista annettavaan perusteltuun päätelmään. Siitä annetuissa lausunnoissa voi tulla esiin asioita, jotka voivat vaikuttaa esimerkiksi vaihtoehtovertailun tulosten muuttumiseen. Olisi ongelmallista, jos lupahakemus voitaisiin tehdä sellaisesta vaihtoehdosta, joka yva-selostuksen lausuntojen perusteella onkin joitakin muita huonompi tai peräti toteuttamiskelvoton.

Tämä ongelma on tunnistettu HE:ssäkin (s. 83): “Osallistumisen vaikuttavuus voi toisaalta vähentyä yhteiskuulemisessa, koska YVA-selostuksesta saatava palaute ei enää vaikuta hankkeesta vastaavan hankesuunnitelmaan ja lupahakemuksen sisältöön. Asianosaisilla ei myöskään olisi käytössään yhteysviranomaisen perusteltua päätelmää hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista tai muiden viranomaisten arviointiselostuksesta antamia lausuntoja lupahakemuksesta lausuessaan, mikä voi heikentää kokonaiskuvan saamista hankkeen vaikutuksista.” Lisäksi s. 108: “YVA-selostuksen ja lupahakemuksen yhteiskuulemistilanteissa hankkeen toteutusvaihtoehtoja koskevat ratkaisut on tullut tehdä ennen YVA-selostuksen kuuluttamista, minkä seurauksena yleisöllä ei tässä vaiheessa olisi enää mahdollisuutta vaikuttaa hankkeen toteutusvaihtoehtoihin.”

Lausuntokierroksella oli 1-vaihtoehtona rajoittaa yva-selostuksen ja lupahakemuksen yhteiskuuleminen vain muutoshankkeisiin. Sellainen olisi esimerkiksi olemassa olevan tehtaan laajennus. Tämä vaihtoehto sai laajaa kannatusta. Hallituksen esityksessä päädyttiin kuitenkin vaihtoehtoon 2, jossa näin voisi tehdä kaikissa hankkeissa.

Yhteenveto: Jos yva-selostuksen ja lupahakemuksen yhteiskuulutus ylipäätänsä hyväksyttäisiin, se pitäisi sallia vain muutoshankkeissa.

Lisätietoja

- toiminnanjohtaja Tapani Veistola, p. 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi